

Nada Porenta

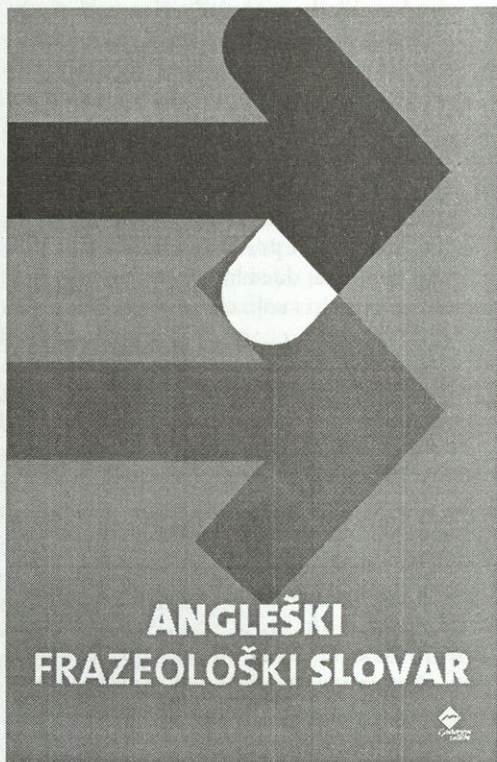
Dva nova slovarska priročnika

Two New Dictionaries

Delo znanstvenih in tehniških prevajalcev je zahtevno in zanimivo hkrati, zaznamovano z individualnostjo in inovativnostjo, pogosto pa tudi »samotno« in temu primerno pretkano z jasno in transparentno odgovornostjo. Živahnost in dinamičnost razvoja nas vedno znova postavljata pred izzive in nove preizkušnje, pri čemer so vselej dobrodošli kompetentni in preverjeni, zaupanja vredni pomočniki. Najdemo jih v razgledanih, domiselnih, inventivnih, inovativnih in ustvarjalnih strokovnjakih, v knjigah, revijah in drugih publikacijah, pa tudi v virtualnih sferah (www, splet ipd.).

Zakladnico jezikovnega in kulturnega znanja in izkušenj sta v teh dneh obogatila dva nova priročnika Cankarjeve založbe, ki po mojem soditu na polico slehernega prevajalca, jezikoslovca in strokovnjaka – vsakogar, ki ima (si želi oziroma hoče imeti) opravka z angleškim in nemškim jezikom in si prizadeva, da bi ju spraval v uporaben in koristen koncept in v ustrezno povezavo s slovenskim jezikom.

Prvi iz najnovejše dvojice jezikovnih priročnikov, *Angleški frazeološki slovar*, prihaja izpod peresa priznane slovenske strokovnjakinje in avtorice Sonje Berce. Zasnovala in izoblikovala ga je kot priročnik, do uporabnika prijazen dvojezični slovar, ki naj bi bil po njenih besedah praktično uporaben in smiselno dopolnilo (in ne nadomestilo) slovarskega bogastva, ki ga že imamo za angleško jezikovno področje. Sem sodijo angleško-slovenski slovarji, pa tudi drugi jezikovni priročniki za angleščino. Avtorica se je odločila, da bo v najnovejšem delu zbrala in sistematično predstavila najpogostejše angleške fraze ter jih opremila z uveljavljenimi slovenskimi ustreznici. Prednost Angleškega frazeološkega slovarja je v tem, da v

eni sami knjigi prijetnega formata ponuja vrsto angleških fraz, uporabljenih v vsakdanjem življenju, in prinaša besedne zveze, ki bi jih sicer zaman iskali v klasičnem slovarju manjšega obsega oziroma bi jih iz kakršnega koli drugega razloga težko našli v navadnih, tradicionalnih slovarjih velikega formata – iskanje je zamudnejše, zahtevnejše, fizično napornejše (velike in težke, pa tudi drage knjige, drobni tisk ipd.). Angleške fraze so v tem slovarju razvrščene po abecedi, pod zbirnimi gesli, ki so tiskana z

velikimi črkami in razvrščena po treh osnovnih merilih: ključna beseda fraze, začetna beseda fraze in beseda, skupna obema jezikoma, zato posamezno frazo v slovarju najdemo na več različnih mestih in si tako olajšamo ter pospešimo iskanje. Prihranek truda in časa pa nam danes veliko pomeni. Na koncu slovarja je abecedni seznam vseh zbirnih gesel iz frazeološkega slovarja. Najnovejši slovar angleških fraz upošteva britansko in ameriško angleščino, vsebinsko pa posega na različna strokovna področja – od ekonomije, filma, fotografije, gledališča, informatike, medicine in prava do navigacije, publicistike, radia in televizije, športa in vojske. Poleg besedja iz knjižne rabe vključuje tudi pogovorne, žargonske in vulgarne izraze. Skratka vse, kar sodobni prevajalec potrebuje pri svojem delu.

Druga novost na jezikovnem področju, ki je odslej na voljo na našem trgu, je trojezični, *Nemško-slovensko-angleški slovar idiomov, ki vsebujejo imena delov glave*. Avtorsko delo lingvistke Barbare Voršič Lampič, ki je vanj vtakala znanje, ki si ga je začela pridobivati med študijem germanistike in ga nato najprej formalizirala v svojih diplomskih delih, nato pa še poglobila in razširila ter bralcem ponudila v obliki slovarskega priročnika. Zanimiva in dobrodošla strokovna publikacija, ki ne bo koristila le vsem, ki se ukvarjajo z medicino, biologijo, fiziologijo, stomatologijo in drugimi vedami o človeškem telesu oziroma človeku, marveč tudi drugim. V uvodu nas avtorica prijazno nagovori in povabi, naj ob pomoči njene slovarskega priročnika skušamo v svoj jezik vnesti več razgibanosti, plastičnosti in izvirnosti. Namesto suhoparnih besednih zvez in ustaljenih rekel si lahko privoščimo domiselno poigravanje z idiomi, s katerimi lahko misli in dejanja izrazimo na zanimivejši, privlačnejši in individualno zaznamovan način. To pomeni, da govorimo in pišemo slikoviteje in bolj razgibano. Tudi ko prevajamo – pred kratkim mi je naročnik, s katerim sodelujem že več let, dejal, da je najbolj vesel prevodov, iz katerih zaveje nov duh, takih, ki jih zna prevajalec oboga-

titi s svojo osebno noto, ne da bi pri tem okrnili ali spremenil vsebino. Odslej si pri takšnih prevajalskih »ekskurzih« lahko pomagamo z novim Nemško-slovensko-angleškim slovarjem idiomov, ki je primeren za prevod v tuj jezik in/ali iz njega. Hkrati pa lahko z njim poglobimo in razširimo tudi svoje poznavanje izrazov za dele človeškega telesa (zlasti glave) in obogatimo poznavanje ne le nemških in angleških, marveč tudi slovenskih idiomov. Opisano delo, ki je zanimiva in uporabna novost v fraznem slovaropisju oziroma frazeografiji, pa je uporabno tudi kot dragocen pripomoček pri učenju in poučevanju tujega jezika. Zadnje je še dodaten argument za to, da ga jezikoslovci, znanstveni in tehniški prevajalci ter drugi uporabniki uvrstijo na svojo knjižno polico z oznako »slovarji, priročniki, leksikoni in enciklopedije«.

